

סגור חלון

"השכל הישר נעלם מהמקצוע. זה חורבן לראיית החשבון"

הוא סוגד לאביו שעלה מעיראק וטיפס עד צמרת לשכת רואי-חשבון. יש לו ביקורת נוקבת על ה-IFRS, על החפירות בחייהם הפרטיים של אישי ציבור ועל הזבור שעשו לג'קי מצא. כמי שמכור למקצוע, לא פלא שיש לו תחביב מעט משונה - קריאת דו"חות כספיים. שיחה עם רו"ח יזהר קנה

אלה לוי-וינריב 15/4/2010
הבית

ברחוב ירוק ופסטורלי, עם ניחוח של פעם, בשכונת רמת חן ברמת-גן, ממוקם ביתם של גיל ויזהר קנה. הווילה החדשה - גדולה, מלבנית, אפורה ומודרנית למראה - בולטת על רקע בתי האבן הישנים עם גגות הרעפים האדומים שסביבה. כשנכנסים דרך דלתות לבנות-גדולות אל הווילה, מרגישים בחוץ. בחצר, מחלונות שקופים ענקיים ונטולי תריסים, שהם הקיר המערבי של הבית, רואים ירוק, ירוק ועוד ירוק. עצי הברוש הגבוהים והדשא בחצר כמו נכנסים אל החלל רחב הידיים של הסלון והמטבח.

פנים הבית מעוצב במינימליזם פונקציונאלי-יוקרתי. הכול גדול, מרווח, נוצץ, חדש וחף מרהיטים כמעט, אך פה ושם מבצבץ חוט חשמל מהקיר או נחשף חור קטן בקיר גבס, שאמור להיסתם לאחר שהליך חיווט כלשהו ייגמר. "קנינו את הבית לא מזמן, ומה שהחל כשיפוץ קטן הפך לשיפוץ עצום, שעדיין לא נגמר", אומר בעל הבית כקורא מחשבות.

ביוגרפיה מקוצרת

"נולדתי ברמת גן, וגדלתי בשיכון ותיקים. חייתי בבית ילדותי עד גיל 35, הרבה לאחר שהורי עזבו אותו. אבי, מוריס קנה, הוא רואה-חשבון, יליד עיראק, שעלה לארץ אחרי קום המדינה וטיפס מתפקיד של מנהל-חשבוניות עד לתפקיד של נשיא לשכת רואי-חשבון בישראל. הוא עמד בראש משרד רו"ח פאהן-קנה הרבה שנים. הוא פנומנאל בלימודים. הייתה לו גם את הברגרות מעיראק בערבית וגם בגרות בצרפתית, יש לו שליטה מושלמת באנגלית, ועבר את מבחני לשכת רו"ח בישראל בהצלחה רבה.

"אמי ילידת ירושלים, שגדלה והתחנכה בבת-גלים בחיפה. הורי הכירו במשרד רואי-חשבון קטן בחיפה, כשהיא הייתה מזכירה בכירה ואבי עובד זוטר שלא ידע עברית. מהר מאוד, אבי העולה החדש הלא מוכר, ואימי מלח הארץ, התחתנו. יש לי אח גדול ממני בשמונה שנים, רואה-חשבון מוסמך, שעבד כמה שנים במשרד עם אבי עד שפרש לעסקים.

"גדלתי בבית שלא היה חסר בו כלום. גרנו בבית של 80-90 מטר, לא בוילה ענקית, ואף פעם לא היה חסר. הורי כן ידעו חוסר עד שהמצב הכלכלי השתפר. אמי תמיד סיפרה לנו שכשהם נישאו היה חורף, והם היו צריכים להחליט אם קונים מעיל כי היה קר, או קונים שולחן כדי לשבת לעשות עליו שיעורים. זו הייתה ההתלבטות שלהם. אני כבר לא הייתי במגרש הזה. לא הייתה שום בעיה פיננסית כשגדלתי".

ראיית חשבון

"לאורך כל שנות הלימודים הייתי תלמיד שקדן וחרשן. אהבתי ללמוד. מילדות יש לי נטייה טבעית למתמטיקה ולחשבון ויכולת ניתוח מהירה. כשהייתי בשביעית, היו לי עוד שני חברים טובים מהכיתה, שהיו איתי גם רש"גדים בצופים, ותמיד אמרו עליי 'זה יהיה עורך-דין'. זה יהיה מהנדס זה יהיה רואה-חשבון'. זה שאמר עליי שיהיה עורך-דין הוא היום דיקן הפקולטה למשפטים באוניברסיטת ת"א, פרופ' חנוך דגן. זה שאמר עליי שיהיה מהנדס גמר בהצטיינות את הטכניון, והיום הוא מנהל בכיר באלביט; ורואה-חשבון זה אני. כשהיה צריך להתווכח עם המורה, דגן היה מייצג את הכיתה, כשהיה צריך להרכיב משהו, המהנדס, שהיו לו ידיים מדהימות היה מסדר הכול, וכשהיה צריך לעשות חשבון של משהו בין כולם, זה היה התפקיד שלי.

"לזכותו של אבי ייאמר, שהוא היה חכם מספיק לא לכוון אותי למקצוע בצורה מכוונת, אבל בחר שהייתה השפעה של הבית בבחירתו במקצוע. אבא היה בעבודה כל הזמן, עבד מאוד-מאוד קשה, ומגיל שש-שבע כבר הייתי מגיע למשרד ועובד שם קצת. זה היה משרד קטן, של 20 איש, ונתנו לי לשבת על המרכזייה ולענות לטלפונים. בגיל מאוחר יותר, 10-11, כבר הייתי לוקח צ'קים להפקדה בבנק שליך המשרד, או הולך יותר רחוק, עוד איזה 300-400 מטר לבניינים של לשכת רואי-חשבון, להחזיר חומר מקצועי. כל חופשה הייתי הולך עם אבי למשרד בבוקר ושותפו המנוח, היה מחזיר אותי הביתה".

הבן של

"נרשמתי לאוניברסיטת ת"א, כי אבי היה מרצה בכיר בבר-אילן, ובת"א הוא הרצה פחות, אז אמרתי לעצמי שאני לא רוצה שייגידו שאני 'הבן של'. כבר ביום הראשון ללימודים, כשעברתי במזכירות, שמעתי מישהו אומר 'זה הבן של מוריס קנה', והבנתי שזה אבוד.

"זה מעמד מחייב. לא יכולתי לבוא ולעשות שטויות, הייתי חייב להוכיח את עצמי. אבל דווקא בגלל שהייתי 'הבן של' היה לי קל בלימודים, כיוון שכבר הייתי את העולם הזה בבית. מעבר לכך, אבי היה מסביר לי איך דברים שלמדתי מיושמים בפרקטיקה, וחלק מהנושאים שלמדנו אבי המציא וכתב אותם בעצמו. לפעמים, הייתי מגיע לשיעור ושומע איך המרצה מסביר את מה שאבי כתב, ולפעמים גיליתי שהוא מסביר לא נכון. הייתי מספיק חכם להיזהר ולא לפגוע בכבודו של המרצה, אבל זה היה די משעשע".

חזרה למקצוע

"אני מאוד חרד למקצוע ראיית החשבון. אם פעם היה מצב שבו כדי להיות ר"ח טוב היית צריך שכל ישר ולהבין את הבייסיק, ויכולת לראות נושא מכל הכיוונים שלו, היום אנחנו בעולם של התמחויות במקצוע. זה כשלעצמו לא בעייתי, אבל במקביל המקצוע נהיה מאוד טכני, עם כניסה לפרטים ופחות שכל ישר. הבעיות שהתעוררו באנרון או בליהמן ברדרס, יכלו להתעורר רק בגלל שיצאו מהשכל הישר ועברו לטכניקה. היום בודקים אם טכנית משהו עומד בכללים או לא עומד בכללים. השכל הישר הולך ונעלם, וזה חורבן למקצוע שלנו".

IFRS

"כשמוסיפים לטכנוקרטיה את הבעיות עם ה-IFRS, אנחנו בצרות. הבעיה הראשונה היא, שמכיוון שזו מערכת מאוד מורכבת, אימוצה בישראל בשיטת "דבנג וגמרנו" הוא טעות. המשמעות של זה היא שהרבה אנשים לא מבינים באמת מה זה IFRS. האימוץ היה מוקדם מדי, וזה גרם לכך שחלק גדול מרוה"ח לא היו מסוגלים לעכל את הכול במכה, והתייאשו מהעניין. אין להם את ההבנה האמיתית בזה. נוצר מצב שבכל משרד יש כמה גאונים ששוחים בעניין, ואצלם מרוכז הידע. זו טעות, כי את הביקורת עושים אנשי השטח, לא אנשי המחלקות המקצועיות.

"בנוסף, יש המון דברים טכניים ולא הגיוניים ב-IFRS. לכן, מצר מצב שאנשים איבדו את האמונה בשפה הזו. תוסיפי לזה את המצב הלא טוב בישראל שבו אנחנו נמצאים היום תחת שתי מערכות דיווח שונות, תקינת ה-IFRS, שחלה על חברות ציבוריות ועוד כמה חברות שאימצו אותה; והתקינה הישראלית הישנה שלא מתעדכנת, לא מלמדת באוניברסיטאות ולא נבחנת ע"י הרגולטור, כי היא רואה עצמה כמתה בעוד שנתיים-שלוש. בוגרי אוניברסיטאות שיגיעו אלינו בעוד שנתיים לא יידעו חשבונאות של חברה רגילה, אלא רק IFRS. אצלנו, למרות שיש לנו הרבה חברות ציבוריות וחברות-בנות שלהן, המגזר של החברות שלא מדברות IFRS הוא יותר גדול. החברה הצעירים לא מבינים בזה, וזו תהיה בעיה גדולה בקרוב".

רשויות המס

"זו חוצפה שראשי רשויות המס אמרו שהם עדיין עובדים לפי החשבונאות הרגילה ולא ה-IFRS. חברה שעושה את הדו"חות הכספיים לפי IFRS, צריכה להפוך אותם, שלא לומר לעשות דו"חות חדשים, לפי חשבונאות רגילה כדי שחבות המס תהיה לפי כללי רשות המסים. אנשים יוצאים משוגעים מזה, וזה גם המון עבודה. רשות המסים טענה טעות נחרצת. היא הייתה צריכה לאמץ את המעבר.

"המצב שאנחנו נמצאים בו היום, של דיווחים שונים לרגולטורים שונים, הוא חרפה. לא יכול להיות שרגולטור אחד יגיד ככה, ורגולטור אחד יגיד אחרת. ישראל נמצאת באי-ודאות לגבי הדיווח החשבונאי, ופעילות כלכלית בתקופת אי-ודאות היא טעות. החשבונאות והמיסוי צריכים להיות דברים נלווים לכלכלה, ברגע שהם מתחילים להוביל את הכלכלה, הכלכלה נפגעת".

סדר יום אפייני

"אני קם ב-6:00 בבוקר, עובר על העיתונים ומדי פעם מנסה להכניס התעמלות קטנה. פעם הייתי אלוף ריצה ומאוחר יותר הייתי הולך 20-30 קילומטר בלילה עם משקלים על הגב. אבל השנים עשו לי לא טוב. היום אני מנסה להחזיר את זה לעצמי. אשתי יוצאת מוקדם לעבודה, כיוון שהיא חוזרת מוקדם, לכן האחריות שלי היא לכל נושא ההלבשה, ארגון ופיזור הילדים בבוקר. ב-8:00 אני גומר את הפיזורים ונוסע למשרד.

"בין 6:00 ל-8:00 אני עונה על המיילים של הלילה וגם על המיילים המוקדמים בבלקברי, כולל ברמזורים, ובדרך למשרד אני מדבר עם אנשים ולקוחות. כשאני מגיע למשרד כבר גמרתי את הדברים הדחופים ואני מתחיל לטפל גם בנושאים של הניהול המשרדי וניהול התיקים. סדר היום שלי מאוד קשה ועמוס. בפרק זמן של 12 שעות שאני במשרד, יש לי פגישה אחרי פגישה, נושא אחרי נושא, לפעמים מחכים לי בכניסה לחדר 5-6 אנשים, כמו אצל רופא. אנשים יודעים שכשהם מגיעים אלי לחדר, יש להם לכל היותר דקה. הם צריכים בתוך דקה להסביר, לפרט, לקבל את ההחלטה ולרוץ קדימה. אני תמיד רץ מדבר לדבר.

"בנוסף, בין 20% ל-30% מהזמן שלי במשך השבוע מוקדשים לפעילות ציבורית במכלול של דברים בלשכת רואי-החשבון, ואני גם מרצה באוניברסיטה. ב-20:30 אני מגיע הביתה ועוזר בהשכבת הבנים לישון, אמבטיות ומה שכוון בכך. עד 21:30 אני מנוטרל לשלושת הג'וקרים הקטנים. יש הנחיה של אשתי שבין 20:15 ל-21:30 אני לא מדבר בטלפון.

"ב-21:30 כשהילדים הולכים לישון, אני עונה למיילים בבלקברי, קורא חומר שהבאתי הביתה, ולפעמים אפילו חוזר למשרד ונשאר עד 24:00-1:00, ואז חוזר הביתה. בימים רגילים, בסביבות 22:30 אני כבר אחרי העבודה, ואז אני חאה טלוויזיה, כל מיני סדרות קלילות, כמו 'רמזור' ו'מסודרים', דברים כיפיים ומשעשעים, וב-24:00 אני הולך לישון".

תחביבים

"התחביב הראשון והעיקרי שלי הוא קריאת דו"חות כספיים וחומר מקצועי. תמיד צחקו עלי בעניין הזה. אומרים עלי שאני 'מעדיף מאזן על רומן'. יש לי את הזכות הגדולה לאהוב את המקצוע שלי. לקוח שעשיתי לו עבודה מאוד גדולה לאחרונה ודיברנו על שכר-הטרוחה, אמר לי 'תודה, שהיית מוכן לשלם כסף כדי לעשות את העבודה הזו. ראיתי כמה נהיית', אז אמרתי לו 'נכון'. לעבור על החומר המקצועי זו ההנאה שלי".

לא יודעים עליי

"אני מנהל של משרד גדול, ר"ח של תאגידי ענק, ונמצא במקום מאוד-מאוד קפיטליסטי, אבל בפנים אני מאוד סוציאליסט ואוהב את

ה'ביחד'. אני מאוד אוהב את הפשטות ואת האחדות".

בעוד 10 שנים

"אני נהנה ממה שאני עושה ורוצה להמשיך ככל שאוכל, אך מאוד הייתי רוצה לצאת למילואים בשירות הציבורי. לדעתי, זו חובה לתרום לציבור הישראלי. אני לא רוצה להיות פוליטיקאי, אם יציעו לי להיות ח"כ לא אסכים, אבל הייתי רוצה למלא תפקיד ביצועי לתקופה מסוימת ולחזור לעבודה. הבעייתיות עם העניין הזה היא כל הנושא של ניגודי-עניינים והחפירות שחופרים בחיים הפרטיים של אישי ציבור. לא אכפת לי לשרת שנתיים-שלוש במשרד ממשלתי בלי שכר, לעמוד תחת מגבלות כאלה ואחרות, אבל אני לא מוכן לחטטנות בחיי הפרטיים ובכל שטות שאיש ציבור עושה.

"בשנים האחרונות עברנו מקיצוניות לקיצוניות, מאי-התערבות בחיים של אישי ציבור, להתערבות מוגזמת. מה שעשו לג'קי מצא, למשל, יצר משבר לאנשים בשירות הציבורי. בן-אדם מבריק שהתחיל מכלום והגיע למה שהגיע בזכות זה שהוא מבריק ואיש נעים הליכות, פתאום עוצרים אותו כאחרון העבריינים. אני מקווה ומאמין שיצא זכאי, אבל מעבר לנזק האישי שנגרם לו, נגרם נזק ענק למדינה. ישראל הפסידה מיליארדי שקלים מפרשת המסים".

חומה

אישי: רו"ח יזהר קנה (47), נולד ומתגורר ברמת-גן. נשוי לגיל, עורכת-דין במינהל מקרקעי ישראל, ואב לשלושה

הבן של: בנו של רו"ח מוריס קנה, לשעבר נשיא לשכת רואי-חשבון ומייסד פירמת רואי-החשבון פאהן-קנה, שאותה מנהל כיום קנה הבן. כשהחל הבן לעבוד בפירמה, היא העסיקה עשרות בודדות של עובדים, כיום היא מעסיקה יותר מ-240 עובדים, ומדורגת כפירמה השישית בגודלה בישראל

קרבי זה הכי: למרות פציעה מתאונת דרכים בגיל צעיר, שהורידה את הפרופיל הצבאי שלו משמעותית, התגייס קנה לסיירת שקד, שירת כלוחם, כמ"כ בגדוד המוצנח, כמפקד בלבנון, כקצין קרבי וכקמב"צ בגדוד רותם. את הפרופיל השיג לאחר ש"עבד" על הבוזקים בבקו"ם